

panem malâ conscientiâ sumit, dat locum diabolo in corde suo; qui, possessione illius acceptâ, præcipitat hominem in pejora semper. 2. Poena, quòd desertus est à Christo, quando Christus ait: *Quod facis, fac citius*: habui te hactenus in meo comitatu, totque modis servare studui; nunc vade à me. *Curravimus Babylonem, et non est sanata: derelinquamus eam*. Nec ideò te retrahere volui à facinore, quòd fugiam mortem; imò properari eam mihi cupio: *fac citius quod facis*. Plus ego appeto mori pro te, et mundo, quàm tu me tradere inimicis.

PUNCTUM IV.

Joan. 13. 31. *Quòd, egresso Judâ, Christus ait: Nunc clarificatus est Filius hominis*; eo nimirum, quòd ex cœtu suorum excessit impius. Absit à me, ut Deus sic clarificetur à me! Sed præcipue id dicit, quia, abeunte Judâ, inchoabatur passio, quam Christus gloriam suam ducebat, quòd per eam glorificandus esset Pater. O! sint mihi passiones propter Deum, gloriæ loco. Sic gloriabatur Paulus in *persecutionibus et in angustiis*. Sed et clarificatus est Christus in passione, dum in ejus morte tot sunt edita prodigia; et quia per passionem consecutus est gloriam resurrectionis, et ut in nomine ejus omne genu flectatur.

Deserit
Judam
Christus.
Joan. 13
27.
Jerem. 51.
9.

Joan. 13.
31.
Exitus
Judæ,
passionis
initium.

2 Cor. 12.
10.

Phil 2. 10.

MEDITATIO XVII.

Contentio apostolorum, et prædictio scandali.

PUNCTUM I.

FACTA est contentio inter eos, quis eorum videretur esse major. Obliti prioris tristitiæ, ex eo ortæ, quòd ex ipsis aliquem proditorum esse Magistrum diceretur, primatum jam contentiosè ambiunt: sic est impotens ambitio, et omnia postponit. Sanat Dominus humilitate ambitionem: aliter apud se agi oportere quàm in mundo; aliasque sui regni leges esse, quàm terreni: *Qui major est in vobis, fiat sicut minor: et qui præcessor est, sicut ministrator*. Idque suo exemplo sanxit: *Nam et ego in medio vestrum sum, sicut qui ministrat*; ita præsum, ut serviam. Videlicet in humilitate præesse oportet; et lucra amare subditorum, non ipsum prælationis honorem.

Ne tamen despondeant, laudat ipsos: *Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis*. Vel in testes adducit ipsos tribulationum quas passus sit; quòdque nihil minùs, quàm commoditates suas, aut gloriam quæsierit in omni vitâ: quòd cum ita sit, nec ipsos debere talia spectare. Ego enim, inquit, *dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum*. Pater autem, ut videtis, per multas tribulationes

Luc. 22.
24.
Ambitio-
nem sa-
nit humi-
litas.

Luc. 22.
26 et 27.

Luc. 22.
28.

Luc. 22.
29.

voluit me ad regnum pervenire. Ita et vobis continget. Id quod est simile cum illo, quod Zebedæus respondit affectantibus prima loca : *Potestis bibere calicem quem ego bibiturus sum ?* Quasi dicat : De calice cogitate in hac vitâ, non de honore.

Matt. 20.
21.

PUNCTUM II.

Christus denuntiat scandalum, quod apostoli passuri erant in ipsius comprehensione : nempe, ut eum desererent, et fortè dubitarent, num esset Christus, qui sic haberetur. *Scriptum est enim : Percutiam pastorem, et dispergentur oves gregis.* Hâc prædictione avertere ipsos voluit ab illis ambiosis cogitationibus ; sed præcipuè præmunire, ut saltem non planè conciderent animis, et respiscerent, animadverso eventu prædictionis. Promittit quippe solatium suæ præsentis : *Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam.* Salubris timor, ne deseram aliquando Christum : quod si contingat, confidam tamen, quia lapsu opem pollicetur.

Matt. 26.
31.
Zach. 13.
7.

Matt. 26.
32.

¶ 33.
Petri triplex error.

Petrus respondet : *Etsi omnes scandalizati fuerint in te, ego nunquam scandalizabor.* Fervor quidem, sed absque debitâ humilitate : unde errores tres. 1. Quòd non visus sit habere fidem Christo asserenti de omnibus, quòd scandalizandi essent. 2. Quòd aliis se prætulerit. 3. Quòd de suis viribus nimium præsumpserit. Petri exemplo, ne inferiores viderentur, *similiter et omnes discipuli dixerunt : Etiam si*

¶ 35.

nos oportuerit mori tecum, non te negabimus. Oportebat potius cum humilitate deprecari Christum, ut averteret ab ipsis tantum malum, quàm præfidere de se.

PUNCTUM III.

Priori reprehensioni addit solatium : ex quo tria eliciuntur. 1. Quòd tentatio non veniat absque permissu Dei : *Simon, ecce Satanas expetivit vos, ut cribraret sicut triticum ;* ut agitare, et perderet. Ita et in Job sibi licere cupiit. Quin nec in porcos licuit diabolo ingredi, nisi Christo sinente. 2. Quòd tentatio non vincatur, nisi Deo adjuvante, et auxiliante : *Ego autem rogavi pro te, Petre, ut non deficiat fides tua.* Licet vacillet, non deficiet tamen : quin saltem mox respiscet, ex lapsu humilior et cautor. 3. Quòd conversus à peccato, debet alios, suo malo doctus, instruere : *Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos ;* ut et illi respiscant, et reddantur in fide constantiores. Hæ sunt grates, quas Dominus requirit à justificato, ut et aliis ipse fiat causa salutis.

Luc. 22.
31.
Damon sine Deo nihil tentat.

¶ 32.

Deo juvante superamus tentationes.

Conversus, alios convertit.

MEDITATIO XVIII.

Sermo Christi ad discipulos post cœnam.

Joan. 14, 15 et 16.

TRIA Dominus munia sua in hoc sermone prætantissimè obit : magistri, alta de virtutibus præ-

cupiens; consolatoris, magna promittens; advocati, interpellans ardentissime pro suis Patrem.

PUNCTUM I.

I. Amor in Christum commendatur. I. Hortatur ut diligant ipsum, adhibitâ efficaci ratione: *Sicut dilexit me Pater, et ego dilexi vos; manete in dilectione meâ.* Nihil magis amorem provocat quàm amor; et eò magis, si fuerit singularis. Atqui meus est talis: nam *dilexi vos sicut dilexit me Pater*; quo amore non alius major. Ergo manete in dilectione meâ; me diligite constanter, ut meo in vos amori respondeatis.

II. Probatio amoris: *Si diligitis me, mandata mea servate.* Qui habet mandata mea et servat ea, ille est qui diligit me. Fructus hujus dilectionis triplex. I. Qui diligit me, diligitur à Patre meo, et ego diligam eum.

2. Ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus.

3. Et manifestabo ei meipsum: nunc per fidem, et contemplationem; postea, facie ad faciem. III. Proponit seipsum exemplar amandi: *Si præcepta mea servaveritis, manebitis in dilectione meâ; sicut et ego Patris mei præcepta servavi, et maneo in ejus dilectione.* Manere in dilectione Christi, aut Patris, potest dupliciter exponi; vel quòd nos ipsum tunc verè diligimus, si præcepta ejus servaverimus; vel, quòd ipse diligit nos. Utrumque est verum, et se mutuò includant: nam qui diligit, diligitur; et qui à Deo diligitur, vicissim diligit: *Ego enim diligentes me diligo*, ait Dominus.

PUNCTUM II.

Amor proximi commendatur. 1. Præceptum dilectionis proximi vocat novum, quia penè collapsum restituit; et quia est fundamentum novæ legis, quæ est amoris; et quia per illud renovamur spiritu in adoptionem filiorum Dei: singulariter autem, quia nova amandi regula traditur: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos*; cum antiqua norma foret: *Diliges proximum tuum, sicut te ipsum*: denique quia est nota discipulorum Christi: *In hoc cognoscent quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem.* 2. Vocat suum: *Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem sicut dilexi vos*; penè ob causas illis similes, propter quas vocavit novum; præsertim, quòd seipsum proponit exemplar amandi: *Sicut dilexi vos*; et quoniam ipse implevit maxime illam perfectionem amoris, de qua ait: *Majorem hæc dilectionem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* 3. Inculcat jam tertio hoc præceptum: *Hæc mando vobis, ut diligatis invicem.* Innuit hoc sufficere et in illo reliqua contineri: *Plenitudo enim legis est dilectio.*

Cùm commendabat ut se diligerent, non est usus præcepti nomine, quòd ultrò videbantur id facturi, tot provocati beneficiis: ut autem inter se amarent, futurum erat difficilius. Voluit etiam exprimere, quàm sibi id esset cordi; quando tam gravibus verbis illud commendaret.

PUNCTUM III.

Ad ora-
tionem,
quæ ne-
cessaria.
Joan. 14.
12 et 13.

Commendatur vis orationis : 1. Quia valet ad im-
petranda omnia, etiam miracula; modò in fide ore-
tur, et in nomine Christi petatur, et pro gloriâ Pa-
tris : *Amen, amen dico vobis, qui credit in me, opera
quæ ego facio, et ipse faciet; et majora horum faciet:
quia ego ad Patrem vado, et quodcumque petieritis Pa-
trem in nomine meo, hoc faciam; ut glorificetur Pater
in Filio.* 2. Orationis efficacia pendet ex unione
cum Christo per caritatem. *Si manseritis in me, et
verba mea in vobis manserint, quodcumque volueritis,
petetis et fiet vobis.* Qui ergo sic unitus est cum Deo,
nihil petit, nisi quod ex Dei voluntate sit; atque
Psal. 144.
19.

ita semper impetrat quod petit : *Voluntatem timen-
tium se faciet, et deprecationem eorum exaudiet.* 3. In-
culeat eandem promissionem de impetrandis quæ pe-
tuntur, et hortatur ad petendum : fore enim, ut
compotes facti, gaudeant : *Amen dico vobis, si quid
petieritis Patrem in nomine meo, dabit vobis. Usque
modo non petistis quicquam in nomine meo : petite et ac-
cipietis, ut gaudium vestrum sit plenum.* Circa hanc to-
ties, et tam asseveratam promissionem, conside-
randæ sunt aliquot circumstantiæ. 1. Quis promittit?
Qui vocatur fidelis, et verax, qui nolit decipere, et
possit præstare. 2. Quibus promittit? Discipulis,
jam dimisso Judæ. Non pertinet promissio ad rebel-
les, et peccatores, nisi cum volunt respiscere :
Prov. 28.
9.

*Qui declinat aures suas, ne audiat legem, oratio ejus
erit*

Circums-
tautiæ
orationis
sex.

Joan. 16.
23 et 24.

Sermo Christi post Cænam. 61

erit execrabilis; et suprâ dixit : *Si manseritis in me, quodcumque... petetis... fiet.* 3. Quem oportet petere? Patrem, qui verè et simpliciter Pater est. Nam si ^{Luc. 11. 13.} *vos cum sitis mali, scitis bona data dare filiis vestris; quando magis Pater vester de Cælo, dabit spiritum bonum petentibus se?* Sed et Filius, et Spiritus sanctus promptissimi sunt ad largiendum. 4. Per quem petendum? In nomine Christi; per illius merita, et ut ipse glorificetur. 5. Quæ petenda? Quæ decet Patrem cælestem largiri, et in Christi nomine peti, et quæ petenti expediunt. 6. Quomodò petendum? Cum fide et fiduciâ de liberalitate Dei promittentis, et de Christi meritis, per quem petitur; nec non perseveranter.

PUNCTUM IV.

Consolatur apostolos, et animat ad patiendum; Ab exem-
plum Chri-
sti. idque facit pluribus rationibus. 1. Ab exemplo sui : *Mementote sermonis mei... Non est servus major domino suo : si me persecuti sunt, et vos persequentur. Absque synagoga facient vos : sed venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur obsequium se præstare Deo. Et hæc omnia facient vobis, propter nomen meum.* (Hic innuitur alia ratio libenter ferendi : Quia propter Christi nomen.) 2. Quia est signum divinæ electionis : *Si de mundo fuissetis, mundus quod suum erat diligeret : quia verò de mundo non estis, sed ego elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus.* 3. Quia vertetur in gaudium : *Mundus gaudebit; vos verò contristabi-*

Est sig-
num elec-
tionis.

Joan. 15.
20.

Joan. 16.
2.

Joan. 15.
2.

Successio
gaudii.
Joan. 16.
20.

mini : sed tristitia vestra vertetur in gaudium. Declarat
 exemplo mulieris parturientis. 4. Ab spe æternæ
 Premium æternum. mansionis , et societatis gloriæ cum Christo : In
 Joan. 14. 2 domo Patris mei mansiones multæ sunt. Vado parare
 et 3. vobis locum ; et... iterum venio , et accipiam vos ad
 meipsum , ut ubi sum ego , et vos sitis. 5. A præsentis
 Christi auxilium. ipsius Christi ope : Non relinquam vos orphanos. Non
 7. 18 et 28. turbetur cor vestrum , neque formidet. Audistis , quia
 Joan. 16. ego dixi : Vado et venio ad vos. Modicum , et non vide-
 16. bitis me , et iterum modicum , et videbitis me. Iterum
 7. 22. autem videbo vos , et gaudebit cor vestrum , et gaudium
 vestrum nemo tollet à vobis. Possunt hæc exponi de vi-
 sitatione divinâ inter tribulationes ; etsi fortè magis
 pertinent ad finem vitæ præsentis , cum veniet , ut
 Amor Patris. 7. 27. suos hinc abducatur ad æternum gaudium. 6. A tes-
 timonio divini amoris erga ipsos : Ipse Pater amat
 vos , quia vos me amastis , et credidistis quia à Deo exi-
 vi. 7. A spe vincendi : In mundo pressuram habebitis ;
 Victoriam 17. sed confidite : ego vici mundum.
 7. 33.

MEDITATIO XIX.

*Oratio Christi ad Patrem in fine ser-
 monis.* Joan. 17.

ORAT pro se , pro apostolis , pro electis omni-
 bus fidelibus. Est exemplar perfectæ precationis hæc
 Christi oratio : in quâ attendendum , pro quibus
 petat , quid petat , quo titulo et quis ordo petitionis ?

PUNCTUM I.

Orat pro se. 1. Attendi debet interna et externa Orat pro
 reverentia orantis , verborumque affectus : *Sublevatis* ^{se.} Reveren-
oculis in Cælum , dixit : Pater. 2. Quid petat : *Veni* ^{ter.}
hora : clarifica Filium tuum , ut Filius tuus clarificet te. ^{Joan. 17.}
 Petit clarificari in nocte passionis : et fecit Pater ^{1.} Ut clari-
 quod rogabatur , tot editis prodigiis in morte ejus : ^{ficeretur.}
 item per gloriosam resurrectionem , et ascensionem
 in Cælum : denique per exaltationem nominis ipsius
 toto mundo , dum creditur Deus , et salvator. Petit
 autem hæc , non suam quærens gloriam , sed Patris :
Ut Filius tuus clarificet te ; nam clarificatio illius in
 tuam cedit gloriam , qui illum mundo dedisti. Licet
 mihi usurpare eandem orationem sine temeritate :
 ut petam clarificari donis gratiæ , quò inde ipsum
 Deum clarificare valeam. 3. Quo titulo petat : *Ego* ^{Joan. 17}
te clarificavi super terram , opus consummavi quod de- ^{4.}
disti mihi ut facerem : et nunc clarifica me tu , Pater !
claritate quam habui priusquam mundus esset , apud te.
 Licet obtendere apud Deum fidelia obsequia , cum
 debitâ submissione. Utinam ego haberem quæ re-
 præsentarem ! At contrâ , non nisi demerita habeo.
 Discitur etiam , quòd quæ Deus ab æterno destinavit ,
 nihilominus petenda nobis sunt ; quia per tale me-
 dum dare constituit. Caritatem ergo quam ante mundi
 constitutionem decrevit Deus electis , instanter ipsi
 ab illo petent ; sicut Christus hoc loco petit clari-
 tatem , quæ ab æterno ipsi fuerat decreta. Etsi , quoad

Christum, potest aliter accipi claritas; nempè, quòd sit verus Filius Dei: quam claritatem habuit ab æterno. Pelit autem eadem clarificari; hoc est, innoscere pro tali, et glorificari; sicut factum

Joan. 1. scribit Joannes: *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre; plenum ipsum gratiæ, et veritatis.*

PUNCTUM II.

Joan. 17. Orat pro apostolis: *Non pro mundo rogo; sed pro his quos dedisti mihi; quia tui sunt.* Ubi simul continetur titulus, sub quo eos commendat Patri: *Quia tui sunt;* qui est efficax: *Tuus sum ego, salvum me fac.*

94. Non orat pro mundo, et filiis tenebrarum, quia indignos se faciunt; resistendo divinæ legi, et inspirationibus. Pro suis autem petit tria. 1. *Pater sancte, conserva eos in nomine tuo, quos dedisti mihi, ut sint*

Joan. 17. 11. *unum, sicut et nos.* Petit, ut sint sub peculiari curâ Dei, ac proinde inter se uniti: imò ut unum sint; sicut Pater et Filius unum sunt, videlicet naturâ: et consequenter unius sensûs, et voluntatis; quod optat Apostolus. 2. *Non rogo ut tollas eos de mundo, sed, ut serves eos à malo.* Nimirum inter malos esse, et ab eis pati, sæpè expedit; illud modò detur, ut sub protectione Dei Cæli commoremur, et ipse inter tentationes mundi liberet nos à malo. 3. *Sanctifica eos in veritate. Pro eis ego sanctifico meipsum, ut sint et ipsi sanctificati in veritate.* Precatur discipulis veram sanctitatem, atque perfectam; non tantum declinationem à malo. Alio autem sensu de se dicit:

8. 17 et 19.

Ego sanctifico meipsum; id est, devoveo et immolo, ut sint et ipsi sancti: nam ex Christi morte nobis provenit sanctitas.

Tres titulos ad impetrandum apostolis adhibuit. Quo titulo peti-
1. *Quia tui sunt.* 2. *Serva eos in nomine tuo;* pro gloriâ tui nominis: 3. *Quia ego pro eis sanctifico meipsum; morti offero.*

PUNCTUM III.

Orat pro reliquis fidelibus: *Non pro eis tantum rogo, sed et pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me.* Itaque pro me tunc oravit; habuit enim tunc omnes cognitos, et in oculis, singulos. Quid pro eis petit? *Ut omnes unum sint, sicut tu, Pater,*

Joan. 17. *in me, et ego in te; ut et ipsi in nobis unum sint; unum inter se, et cum Deo. O beata unitas! Ex quo sequitur: Ut credat mundus, quia tu me misisti.* Tanti est vera unio caritatis, ut plurimum momenti adferat ad fidei propagationem: quia ibi verè digitus Dei est, ubi caritas. Præterea petit: *Pater, quos dedisti mihi, volo ut ubi ego sum, et illi sint mecum, ut videant claritatem meam, quam dedisti mihi.* Hæc summa petitionum omnium, ac desideriorum finis.

Volo, inquit, et quis resistet voluntati tuæ? Dic, obsecro, pro me: Volo, et fiet.

Tituli seu motiva petitionis sunt illa: *Qui credituri sunt in me; et: Pater quos dedisti mihi.* Uterque enim respectus debet apud Patrem valere plurimum,

ut largiatur illis, primò, unitatem illam in hac vità, cum Deo, et inter se per caritatem: deindè verò, ut assumat illos ad se; ubi videant claritatem, quam

² Cor. 3. 18. Filius à Patre accepit generatione æternà: *Revelatâ facie, gloriam Domini speculantes. Fiat, fiat.*

MEDITATIO XX.

Christus pergit ad hortum, et tristatur.

Matth. 26. 30. Joan. 18. 1.

PUNCTUM I.

Consuetudo bona servanda. CUR a cœnaculo ad hortum perrexerit. Prima causa, ut morem servaret suum, à concionibus, et consuetudine hominum recipiendi se ad orationem. Sic ego consueta exercitia non omitam facillè, quamvis impedimenta objiciantur: præsertim instante necessitate, ut hic. 2. Ne crearetur aliquid incommodum domino cœnaculi, ac ne fugere videretur periculum, eò se contulit, quò Judas sciebat solitum se recipere Dominum. Undè abiturus ait: *Ut cognoscat mundus, quia diligo Patrem, et sicut mandatum dedit mihi Pater, sic facio; surgite, eamus hinc.* 3. Ut quia in horto mala libertas peccandi cœperat, in horto etiam comprehenderetur veræ vindicæ libertatis, et initium saluti daretur. Erat hortus ad montem Olivarum, id est, misericordiarum: et per torrentem Cedron ad eum transivit Christus; quia

In horto Adam peccavit, Christus pati cepit.

miseriordia nobis à Christo exhibita multis ei consuetit doloribus: *De torrente in viâ bibet: propterea exalabit caput.* Psal. 109. 7.

PUNCTUM II.

Quòd Christus voluit omne sensitivum solatium sibi adimere, quo leniri solent valdè cruciatus; ut amplius pateretur: et ita, propositis malis omnibus sibi inferendis quàm efficacissimè, et cohibito omni solatio quod à superiore parte animæ dimanare in sensus solebat, ita ut pati gestiret, laxavit habenas naturali appetitui, ut, quantum valeret aversatus mala impendentia, immensâ tristitiâ absorberetur.

Internus hic Christi affectus ab Evangelistis variè nominatur, timor, pavor, tædium, tristitia, *agonia*. Timor est mali impendentis; qui sæpè magis cruciat, quàm ipsa mors. Et proponebat sibi Dominus singula disertè: unde ait: *Cor meum conturbatum est in me, et formido mortis cecidit super me: timor et tremor venerunt super me, et contexerunt me tenebræ.* Tædium est quoddam rerum omnium fastidium; ut omnes accidant ingratae et molestæ. Sic luebat Christus tædium, quo ego soleo laborare, rerum spiritualium, bonarumque actionum. Tristitia est afflictio interna, tanquàm de præsentibus jam malis. De sibi paratis tristis erat, quòd ea apprehenderet ex divinâ dispositione, tanquàm inevitabilia, et adeò, ut præsentia.

Porrò sicut caritatis eximie fuit, quòd Christus

Luc. 22.
15. *desiderio desideraverit mori pro nobis, indeque gauderet; ita jam parus est caritatis, quod timet, tædio afficitur, tristatur, quò ita plus patiatur pro nobis.*

PUNCTUM III.

Præter passiones ipsas fuerunt quoque aliæ causas Christi animam affligentes. 1. Multitudo innumerabilis peccatorum; gravitas maxima, ob offensam Dei infiniti; et damna æterna. Itaque Dominus hic tristabatur, ut suppleret defectum in nobis, qui vix ullo tangimur doloris sensu ob nostra peccata; et ut illa ejus pœna averteret à nobis æternas. 2. Quòd videret plerosque hominum non percepturos fructum ex tot ipsius laboribus et mediis, quæ offerebat; alios autem tepidè usuros. 3. Repræsentabat sibi passiones et afflictiones, quas plurimi passuri erant ipsius Christi causâ; et eas ipsas, ut proprias sentiebat. 4. Speciatim augebat perditio populi sui, ex quo erat secundum carnem; et variorum regnorum, quæ erant abjectura Christi fidem; et nominalim Judæ: ut cum membrum ex corpore abscinditur. 5. Scandalum discipulorum, et matris mœstissimæ afflictio.

Peccata sæ Christum contristaverunt.
Ignavia nostra.
Passiones electorum.
Perditio Judeorum.
Scandalum discipulorum.

PUNCTUM IV.

Aperit suam tristitiam Petro, Jacobo, et Joanni: *Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic, et vigilate mecum.* 1. Usque ad mortem; qualis

Matt. 26.
38.

est in ipsâ morte; vel: quæ afferre posset mortem, nisi ad plura patiendum servarem meipsum. 2. Manifestavit ideò, ut constaret nobis interna ejus afflictio, quam propter nos subibat; ac ut se probaret hominem talium capace[m]; et quoddam solatium ex communicatione doloris, more humano, perciperet. 3. Illis tribus apostolis communicavit, quia iisdem gloriam glorificati corporis ostenderat: unde intelligerent, quantum hominem amaret, ejus causâ illam gloriam hâc humilitate commutaret: item quo monerentur, cum Deus singulari beneficio suos afficit, præparari sic eos ad plura ferenda: et denique ad indicandum favorem esse singularem, non tantum assumi ad speculandam gloriam in monte Thabor, sed etiam adhiberi ad communicationem passionum in monte Olivarum.

Tristitiam suam aperit.
Tribus apostolis solum.

MEDITATIO XXI.

Oratio in horto.

PUNCTUM I.

IN eâ tantâ tristitiâ, ad orandum se Dominus convertit, relictis tribus illis apostolis: *Et ipse avulsus est ab eis, quantum jactus est lapidis.* 1. Docemur hinc, in desolationibus recurrendum ad Deum per orationem; non per inania colloquia dissipandum animum: *Tristatur aliquis in vobis, oret; et: In die*

Luc. 22.
47.
Tristitia tempore orandum.
Iac. 5. 13.

Ps. 76. 3 tribulationis Deum exquisivi... et non sum deceptus. Re-
 et 4. nuit consolari anima mea; memor fui Dei et delectatus
 Matt. 26. sum. 2. Hortatur etiam apostolos, ut idem faciant:
 38. *Vigilate mecum.* Divulsus ab illis orat; quia secretum
 amat oratio; et removenda sunt impedimenta, so-
 latia postponenda.

PUNCTUM II.

Matt. 26. Orat Patrem. 1. Summâ reverentiâ et humili-
 41. tate: *Positis genibus, procidit in faciem suam super*
 Luc. 22. *terram.* 2. Fiduciali amore: *Pater mi.* 3. Resigna-
 41. tionem plenâ, non obstante immensâ tristitiâ: *Non*
 Oratio qualis. *sicut ego volo, sed sicut tu.* 4. Prolixè: ad horam con-
 tinuavit, ut colligi potest ex illo: *Non potuistis unâ*
 40. *horâ vigilare mecum?* Summa orationis fuit brevis,
 39. et variis affectibus producta. 5. Oravit: *Si possibile*
est, transeat à me calix iste; avertatur à me. Potest
 et ita explicari: Citò expediatur, sit passionis tem-
 pus breve: sed non ad litteram,

PUNCTUM III.

Corripit discipulos. Visitat discipulos, reperitque dormientes. Ita sol-
 licitus erat de illis, ut interrumpere orationem suam.
 40. Corripit dormientes, sed in spiritu lenitatis: *Sic,*
non potuistis unâ horâ vigilare mecum? Præcavet ne
 deinceps; monens: *Vigilate et orate, ut non intretis*
in tentationem; quæ videlicet imminebat ex compre-
 hensione Magistri: *Spiritus quidem promptus est, caro*
autem infirma; quæ proinde per orationem juvari de-

beat. Vel est hic sermo excusantis discipulos, quòd
 voluntatem promptam habeant, sed fragilitate car-
 nis vincantur.

Hanc socordiam in tanto periculo dormientium,
 imitor ego, incurius salutis, et profectus mei. Ur-
 gente tristitiâ, imperfecti contrahunt tædium et so-
 porem: perfecti autem inde urgentur ad instantiùs
 orandum; ut Christus facit.

PUNCTUM IV.

Secundò orat: *Pater mi! omnia tibi possibilia sunt:* Marc. 14.
transfer calicem hunc à me. Sed non quod ego volo, sed
 quod tu. Transferri seu transire calicem à se in ho-
 mines cupit; hoc est, fructum passionis. Quòd si
 illum participare nequeant, nisi Christus ipse bi-
 bat illum, et passionem subeat; fiat voluntas Dei.
 Quasi petat, salutem conferri hominibus absque pas-
 sione suâ: si autem fieri secùs non valet, paratum
 se offert ad exhauriendum.

PUNCTUM V.

Secundò visitat discipulos; et invenit, ut priùs,
 dormientes: nam oculi eorum erant gravati prætristitiâ,
 et ignorabant quid responderent ei. Sciebat illos dor-
 mire: visitat tamen, curam exhibens circa illos. Un-
 dique bonus Jesus solatio destituitur. Intempestâ
 nocte, in loco solitario, consopitis discipulis, nec
 à Patre exauditus est post longam repetitam oratio-
 nem. Nec ideò frangitur, aut queritur; sed urgetur

ad impensius prolixiusque jam tertio orandum. Et ego velim statim exaudiri? Nequaquam fiet, nisi perseveravero pulsans.

Cur Pater
differt
respon-
sum.

Sed cur tam diu differt Pater responsum? Ut necessitas passionis ejus magis commendaretur, et Dei erga nos caritas; quandoquidem tam instanti, diuturnaque obsecratione Filii, non est flexus Pater æternus, ut ipsi condonaret calicem, aut remitteret. Nisi enim summa esset passionis, mortisque Christi necessitas, non se permitteret tam diu rogari: et nisi hominem infinite amaret, non abnueret, etiam cum dispendio hominis, quam primum Filio gratificari.

MEDITATIO XXII.

Confortatio et sudor sanguineus.

PUNCTUM I.

Luc. 22.
43.
Ab angelo
conforta-
tur. Tertium oranti apparuit angelus de Cælo, confortans eum: haud dubie missus à Deo Patre. Et fuisse Gabrielem credibile est, qui ad obsequium humanitatis Christi peculiariter fuit destinatus. Sic Deus, perseveranti in oratione impertit in tempore solatium, et auxilium.

Confortavit Christum, proponendo necessitatem passionis ejus, et gloriam inde Patris secuturam, et ipsius Christi, similesque rationes. Quas
licet

licet ipse Dominus perspectas haberet, submissè tamen ex Angelo accepit; inde seipsum animans, et confortans pro conditione humanâ. Discam non de dignari ab inferiore dirigi, et solatium admittere, quando etiam nihil novi, aut ignoti profertur: fit enim, ut illuminemur magis à Deo, propter humilitatis obsequium.

PUNCTUM II.

Ob dicta Angeli, *factus in agoniam, prolixius orabat.* Agonia fuit conflictus internus: dum ex unâ parte timorem et tristitiam vehementem efficaciter obversantes cogitationi cruciatus; ex alterâ autem respectus Dei, et salutis nostræ, ad amplectendam mortem incitaret.

Inter hæc *factus est sudor ejus sicut guttæ sanguinis decurrentis in terram;* adeo fuit vehemens utrinque conflictatio. Erat in potestate Christi timorem et tristitiam cohibere; sed specimen exhibere voluit pugnæ mox ineundæ cum ipsis tortoribus et tormentis: deinde exemplum dare repugnandi nostris passionibus usque ad sanguinem. Denique docet, difficultates omnes quæ in Dei servitio occurrere possunt, præmeditari, atque adversus illas obfirmare animum; ut præsentibus minùs feriant, quippe jam antea devictæ.

Hæc spontanea sanguinis effusio est iustarum primæ ac probatissimæ, quæ sponte fluit ex

fusione
sanguinis.

arbusto, priusquam vel pungatur, vel cortex detra-
hatur. Ita nunc Christus fudit sanguinem toto cor-
pore; effusus postea totum, flagris concisus, cla-
vis, ferroque perfossus, et spinis punctus. Quare
cogitandum est, in haec agonia, per vehementissi-
mam singulorum cruciatuum apprehensionem, pas-
sum fuisse Dominum omnes simul dolores, quos
postea tortores intulerunt cruciatione corporis. Vide
caritatem!

Delor de
peccatis
nostris.

Voluit etiam representare nobis immensum dolo-
rem, quem concipiebat ob peccata nostra, et Dei
offensas; ut satis ei non esset lacrymis eas deflere:
sed ad eluendas sanguine opus fore. Representavit
etiam in seipso passiones, quas corpus ejus mysti-
cum subire debebat: et ita quodammodo, cum sin-
gulis martyribus, et confessoribus patiebatur. Quan-
to decet magis, ut ego ipsius Christi tormenta pro
me obita intumescam, et meo sanguine demerear?

Sensit
passiones
eius to-
rum.

Tandem considera, quam, ex isto sudore et ago-
nia, manserit debilitatus; nullo interim adhibito
levamento, nullam sudoris abstersione.

PUNCTUM III.

Lue. 22.
46.

Tertio surgit ab oratione: *Et cum... venisset ad
discipulos suos, invenit eos dormientes pro tristitia.*
Alacer surgit, ad configendum cum morte. Haec
fortitudo est fructus orationis. Non coarguit disci-
pulos, sed indulget: *Dormite jam, et requiescite;*

vel indicat rem jam peractam, propter quam eos
vigilare jusserat. Monet tamen evigilare ob praesens
periculum; quando moniti, ut orarent cum ipso,
non fecerunt: *Sufficit... Surgite eamus; ecce qui me
tradet prope est;* non ille dormit sicut vos. Pudetiam
de oscitantia mea in Dei servitio, praeter inimicorum
Christi vigilantia ad eum offendendum.

MEDITATIO XXIII.

*Applicatio sensuum interiorum circa
effusionem sanguinis Christi.*

MEDITATIO XXIV.

*Osculum Judae et praecedentia compre-
hensionem Christi.*

PUNCTUM I.

JUDAS, unus ex duodecim, *dux eorum qui com-
prehenderunt Jesum factus est.* Venit ad locum, quem
sciebat *Christum*, orationis causa, frequentare. Pro
tesserat dat comprehensoribus osculum, alioqui pacis
signum; atque audacter *accedens ad eum ait: Ave, rab-
bi; et osculatus est eum:* Atque hoc fecit totum, ut vile
pretium venditionis reportet. In quale profundum praecipitat
hominem cupiditas! et quale Dei judicium, permittentis
in suo discipulo talem lapsum! Salutari ego timore concutiar; et deprecabor a Deo similem

Act. 1. 16.
Jude
proditoris
nequitia.

Marc. 14.
45.